

Gdje smo ostavili ljetne letače?

Sretan sam da je škola počela - djeca ustaju ujutro, tegle teške torbe na leđima, cijeli dan rješavaju jednadžbe, rade kolute i uče napamet pjesmice o domovini, a onda se navečer, posve iscrpljena, sruše u krevetiće. Pravi odmor nakon što smo jedva preživjeli ljetno

Nećete mi vjerovati, ali sretan sam da je škola počela; djeca ustaju ujutro, tegle 12 kilograma teške torbe na leđima, cijeli dan rješavaju jednadžbe, rade kolute i uče napamet pjesmice o domovini, a onda se navečer u 9, posve iscrpljena, sruše u krevetiće. Pravi odmor nakon što smo jedva preživjeli ljetno. Jer ići s mladeži na more to je kao da ste dobili poziv na vojnu vježbu: ustajanje, dućan, doručak, mazanje, oblačenje, spremanje, vožnja, traženje parkinga, zauzimanje mjesta na plaži, kupanje, ronjenje, špricanje, spašavanje, minigolf, sokovi, pakiranje, vožnja, traženje parkinga, kuhanje, pranje suđa, animiranje mladeži dok ne prođe ozonska rupa (na televiziji u pravilu nema ništa za djecu), mazanje, oblačenje, spremanje, vožnja, traženje parkinga, zauzimanje mjesta na plaži, kupanje, ronjenje, špricanje, spašavanje, minigolf, sokovi, pakiranje, vožnja, traženje parkinga...

Ptice negdje na stropu sobe

Čak i jedna djeca nakon tri dana masovnog turizma vape za povratkom doma. Ali kad se vrate, vrate se s morem u glavi i srcu, školjkama, ribama, borovima, plažama, drugim gradovima, suncem, soli, pijeskom i - više od svega - pticama. Ajme, što sam se ja nagledao subraće Jonathana Livingstona kako se svađaju oko lokvica ispod tuša na plaži.

"Ga... ga... ga..." To izgovara moja desetomjesečna kći pružajući desnu ručicu u zrak, zadivljenih očiju prateći let galebova. Prve su riječi uvijek mama i tata, dakako, i izgovaraju se s oko godinu dana; ali prije toga smo već primijetili ptice. I sa svojim sam sinom, jedanaest godina prije, stajao na jednom drugom mulu. Isto je tako pružao ručicu, istim je razrogačenim očima pratio galebove, a kad smo ga u Zagrebu pitali "Mihovile, gdje je galeb", dizao bi pogled uvis i prstićem pokazivao strop sobe.

Dakako, promatranja galebova obavljala su se u cik zore, tako da sam uskoro saznao sve o dnevnom ritmu tih morskih lijenčina. Čim bi prve zrake sunca granule, počeli bi kružiti oko kuća, a negdje oko sedam ujutro uputili bi se prema otočnom smetlištu

gdje bi jeli sve do popodneva. Popodne bi provodili u mociri na pustom otočiću udaljenom nekoliko stotina metara, a predvečer bi znali doći čak na naš mul i ponosno stajati na bitvama. Sve u svemu, život za poželjeti. Usput sam također, u dobi od trideset četiri godine, i prvi put vidio zoru.

Nije ljepota svitanja za iscrpljenog čovjeka

Doduše, iz literature sam znao da postoji: lokalpatriotski Šenoa je *kad zarudi mlada zora gledao sjajnu Savu i loze plam*, a duša mu je *sve ginula od miline*; prgavi Ujević se nervirao što ima toliko zora što još nikad nisu svanule; galantan Hektorović vidio je jednu *mladicu* ogrnutu njome; anarhistu Kamovu zora je omrkla; pobožni Kanižlić u zori je vidio Djevicu koja je rodila Krista-Sunce i rastjerala paklene tmine; rodoljubni Preradović vidio je vilu slavskog roda i vikao *Zora puca, bit će dana!*; Nazor je zoru gledao iz svoje Kule bjelokosne i otvarao je suncu netom je zora svanula; erotomana Begovića zora je podsjećala na oči žuđene žene; deprimiranom Kovačiću je 1942. bilo svejedno hoće li zora svanuti ili neće. Vjerujte mi na riječ da ja ništa od svega toga nisam osjetio: ima doduše nekog čara u ružičastim pahuljastim oblacima koji odražavaju sunce prije nego je izašlo ili u ogromnoj crvenoj kugli što plamti nisko nad morem, ali sve se to iscrpljenog čovjeka ne može baš dojmiti.

Ali vrijedilo je. Čim bi Marta na moru otkrila novog letača, od radosti bi mahala nožicama. U Zagrebu ju je sada dovoljno pitati "Marta, gdje je ptica?" i već zabacuje glavicu i napeto pretražuje nebo. Možda noću i sanja ta divna krilata bića, čeznući da jednoga dana i sama postane nalik njima.